

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

În pragul anului nou. — Normalizarea dobânzilor. — Considerațiuni asupra anului 1930. — Cauzele crizei economice mondiale. — Bursa de efecte din București în 1930. — *Cronică:* Către on. abonați. † Dintilă I. C. Brătianu. Director executiv juridic la banca „Albina”, Sibiu. Ziarul „Argus”, București. Taxa seontului în New-York.

În pragul anului nou.

Întru întimpinarea unui an nou fiecare muritor se îmbracă în haine de sărbătoare și lepădându-se de toate grijile și alungându-și gândurile neplăcute se nizuiește să fie vesel — fie pentru că așa ar voi să rămână apoi întreg anul, ce vine, — fie că voiește să se ușureze numai pentru aceea zi de povara greutăților de toate zilele, cari mai ales azi, sunt atât de nenumărate și grele.

Potrivit acestui obicei, care este un joc cu iluzii și speranțe frumoase, ziarele, revistele și toate publicațiunile periodice satisfac așteptărilor, încărcându-și coloanele cu articole, dacă nu toate vesele cel puțin în majoritatea lor plăcute. Astfel lectura, ce-o oferă cetitorilor, este mai mult distractivă, decât instructivă și informativă.

Așa ar urma să facem și noi. Dar nu putem, pentru că niciodată nu ne-a fost condeiul atât de greu ca și acum; niciodată nu am simțit sila unor sforțări supra-omenești de a deștepta și întări speranțe artificiale în sufletul trudit al cetitorilor noștri, ca și acum. Ar trebui să sfidăm realitatea și să disprețuim suferințele de-apropelui, — cu cari ne întâlnim la tot pasul, — pentru a ne conforma obiceiului vechiu. Ori noi nu voim să facem impresia unui cinism, care ar

putea revolta pe omul de bun simț, dar tot atunci nu dorim nici să propagăm neîncrederea într'un viitor mai bun, sau să renunțăm la nădejdea îndreptării stărilor deplorabile de azi.

Ne dăm seama de toate mizeriile zilelor noastre, de suferințele fără sfârșit, de atâtea lacrimi șterse în ascuns și de nenumăratele dureri înăbușite în sufletul semenilor noștri, dintre cari unii nici viza nu au putut acele amărăciuni omenești. Plecăm capul îndurerați la auzul atâtor nenorociri cauzate de grozava criză economică, care nu se mai termină, rugând pe bunul Dumnezeu, să dea cu adevărat tuturor tăria, ca să treacă teferi și fără pierderea echilibrului sufletesc, prin sguirile, ce ne mai rezervă anul sacrificiilor; iar scumpei noastre patrii îi dorim din adâncul sufletului nostru s'o păzească Tatăl ceresc de primejdia unei desagregări sociale.

Toate suferințele sunt sfinte; suferințele nobilitează; suferințele sunt izvorul ideilor generoase. În focul lor ne vom purifica și noi: neamul și țara; la flacăra lor ne vom lumina drumul ce avem de urmat. Din noianul de suferințe, în cari ne sbatem, trebuie să fășnească o idee salvatoare; deaceea, fără să păcătuim contra intereselor noastre, avem datoria să propagăm încredere în noi înși-ne, iubirea frățască, să îndemnăm pe de-apropapele să îndure cu curaj greutățile, să răspândim pretutindeni o atmosferă de optimism legitim, căci trebuie să fie mai bine decât cum e azi!

Sufletele mari îndură totul în tăcere; și unde e suflet e și o nădejde, spune un proverb turcesc. Deaceea să ne oțelim sufletul, ca să poată suporta tot calvarul,

ce ne va mai fi dat să suferim, pentru ca atunci, când va răsări soarele ispășirii, să ne bucurăm de viața, la care avem dreptul: fara și poporul de-opotrivă.

Suferințele ce le îndurăm ne îndreptățesc să așteptăm zile mai bune. Să ni le aducă Dumnezeu!

Normalizarea dobânzilor.*)

Insemnări pe marginea proiectului de lege contra cametei.

În preajma Crăciunului s'a depus la Camera deputaților un proiect de „lege contra cametei” de următorul cuprins:

Art. 1. Dobânda legală anuală se fixează la 5 la sută peste scontul Băncii Naționale a României.

Art. 2. Dobânda convențională nu poate întrece 9 la sută peste scontul Băncii Naționale a României. Ea nu poate fi stipulată decât prin act scris.

Când debitorul este ținut să plătească o dobândă, fără ca aceasta să fie fixată prin act, el va plăti dobânda legală.

Art. 3. Prin dobândă se înțelege nu numai toate datoriile accesorii plătibile în bani, dar și orice prestațiuni la care debitorul se obligă pentru folosința capitalului.

Orice mijloace de probațiune sunt admisiibile, pentru a dovedi mărimea dobânzilor plătite, sau a celor ce urmează a fi plătite.

Art. 4. Dacă s'au stipulat dobânzi care întrec maximum arătat de art. 2 pentru excedent obligațiunea este nulă de drept.

Actele cuprinzând stipulațiuni de dobânzi superioare maximumului fixat nu vor putea fi autentificate.

Actele cuprinzând stipulațiuni de dobânzi superioare maximumului prevăzut de art. 2, vor fi intabulate, prenotate s'au înserise cu adăugirea că dobânzile se înscriu la maximum arătat.

Art. 5. Plata anticipată a dobânzilor nu poate avea loc decât la maximum 6 luni.

Art. 6. Dobânzile de orice fel se prescriu dacă nu au fost cerute și urmărite timp de 5 ani.

Art. 7. Dispozițiunile acestei legi se aplică și dobânzilor de orice fel, din actele scrise pentru timpul ce curge dela depunerea pe birourile corpurilor legiuitoare a proiectului acestei legi.

*) Publicăm articolul distinsului nostru colaborator dl Dr. I. Toleiu avocat în Cluj, fără însă a ne putea indentifica cu considerentele lui economice. N. Red.

Art. 8. Creditorul care va stipula, cere sau primi o dobândă convențională superioară celei fixate prin această lege, se va pedepsi cu închisoare dela 2 luni până la un an și amendă dela 5000 la 20.000 Lei.

Aceiași pedeapsă se va aplica și celui care cu știință servește ca mijlocitor la comiterea delictului.

Art. 9. Dacă infracțiunea prevăzută de art. 8 s'a săvârșit de profesionist sau de o persoană care anterior a fost condamnată pentru același delict se pedepsește cu închisoare dela 6 luni până la 3 ani și cu amendă dela 20.000 până la 100.000 Lei.

Art. 10. Când infracțiunea prevăzută de art. 8 și 9 s'a săvârșit în numele unei societăți comerciale, pedeapsa se va aplica celor ce au aprobat încheierea afacerii.

Dacă delictul s'a săvârșit de un procurist sau un mandatar, pedeapsa se va aplica atât acestuia cât și celor în numele cărora și cu știrea cărora delictul a fost săvârșit.

Art. 11. Acțiunea publică nu se poate pune în mișcare decât la cererea părții vătămate.

Infracțiunea este de competența judecătoriei.

Hotărîrea de condamnățiune se va publica într'un ziar răspândit pe cheltuiala celui condamnat.

Toate dispozițiunile contrarii din legile în vigoare se abrogă.

Corpurile legiuitoare au luat vacanță până în 19 ianuarie 1931. După vacanță se va pune în discuție și proiectul de sus împreună cu alte proiecte de legi cu caracter urgent.

Socotim reglementarea legală a dobânzilor de o capitală importanță pentru normalizarea vieții noastre economice și financiare și dorim prin urmare ca legea dobânzilor să fie fructul unor cât mai ample și serioase discuțiuni parlamentare.

Parlamentarii economiști și juriști au datoria patriotică să contribuie cu cunoștințele și experiențele lor de specialiști, ca aceasta mult așteptată reglementare a dobânzilor să nu fie făcută la fel cu multe alte legi — după sistemul post-belice — cari nu cadrează cu necesitățile vieții practice și deci aplicarea lor nici nu produce nici o schimbare în lumea realităților.

Trebuie să o spunem dela început că după umilă noastră părere „legea contra cametei”, dacă se va confecționa,

conform proiectului, și fără modificări nu va avea mult dorită înfrăurire binefăcătoare asupra crizei economice și financiare prin care trece țara noastră.

Dacă s'a procedat la reglementarea legală a dobânzilor, s'a făcut în temeiul convingerii, că incertitudinea legiuitorului în raporturile economice au puțința de a anima, de a înviora și normaliza pulsația vieții economice. Cu un cuvânt guvernul nostru nu a acceptat teza acelor care susțin, că ritmul economic trebuie lăsat să-și croiască singur drumul nestângănit de nici o ingerință a puterii de stat, legile economice fiind mai tari decât legile statului.

Dar dacă s'a admis teza internaționalistă, trebuie să se vină cu o reformă radicală, curajoasă și nu cu o măsură de jumătate.

Noi am susținut și susținem că cheia de boltă a crizei noastre financiare — pe lângă alte multe cauze secundare — o constituie tocmai nivelul prea urcat al chiriei banilor și credem că aici trebuie spartă ușa de ieșire din cercul vicios care ne înădușe și ne sugrumă.

Din acest punct de vedere *dobânda legală și dobânda maximă* prevăzute în proiect sunt prea urcate. — Și laicii neinițiați în tainele finanței știu că nici un ram de producție nu suportă azi dobânzi mai mari de 7—8%, ba agricultura, care nu-și încassează nici efectivele investite, nu suportă nici aceste procente.

Pentru ce atunci să se fixeze *dobânda legală* în 14%? și *acea maximă* în 18%?

Considerațiunea care stă la baza acestei limite este aceea, că nu este permis a se periclita existența institutelor sănătoase și trebuie să li se dea posibilitatea unei reveniri treptate la normal.

Este o argumentare destul de convingătoare, însă astfel cu 18% nu am contribuit cu nimica la ieftinirea producției și la înlăturarea crizei. *Dobânda normală* la institutele solide și azi este de 12%—14%.

Se spune că *dobânda de 18%* este numai limita supremă, însă în realitate se va fi de a considera ca normală această *dobândă*, adevărată și ea *dobândă minimă*.

Nu este nici logică nici justificată reglementarea dobânzilor în raport cu

scontul Băncii Naționale. Institutul nostru de emisiune are ca menire principală asigurarea stabilizării monetare, rolul ei de regulator al finanțelor noastre particulare și publice cade pe planul al doilea. Pe de altă parte institutele noastre financiare nu se alimentează numai cu reescontul dela Banca Națională, ba cele mai multe n'au decât o neînsemnată poziție în raport cu disponibilitățile lor. Unele nici nu se folosesc de reescontul acordat de Banca Națională — în lipsă de posibilități de plasare.

Pentru ce atunci să se ia de bază la reglementarea dobânzilor *scontul Băncii Naționale*? reliefându-se astfel o legătură ireală între economia noastră publică și Institutul nostru de emisiune.

Modesta noastră părere este deci că atât *dobânda legală cât și cea maximă trebuie fixată la un procent fix*, independent de fluctuația scontului Băncii Naționale. În concreto credem că *dobânda legală* trebuie stabilită la 6%, cel mult la 8%, iar *dobânda maximă* la 10% sau cel mult 12%, urmând ca institutele sănătoase să acorde împrumuturi sigure cu 8%—10%. După stabilizarea monetară care a eliminat riscul împrumuturilor, azi când creditele în streinătate se dau cu 3%—5%, este un anachronism a îngădui *dobânzi maxime de 18%*.

Nici capitalul strein nu se va feri de noi, dacă nu va putea realiza mai mare câștig de 12%, căci în acest caz, încrederea străinilor în stabilitatea stărilor noastre economice va crește simțitor. Și doar azi tocmai nesiguranța este motivul principal al *dobânzilor urcate* și al rezervei capitalului strein.

Sunt de părere, că tocmai institutele noastre trebuie să dea dovadă de încrederea lor în operația de stabilizare monetară, ceea ce pot face numai reducând *dobânzile* la nivelul celor dinainte de război, sau aproape de acelea.

De sigur că se vor reduce și *dobânzile* la depuneri și băncile noastre își vor putea ușor face socotelile lor fără nici o sguđuire. Numai astfel vom ajunge prin ieftinirea producției la ieftinirea traiului.

În momente grele — cum este criza actuală agrară — trebuie să luăm măsuri eroice și jertfe patriotice! Acționarii vor consimți bucuroși la aceste jertfe reclamate

de marile necesități ale consolidării statului nostru.

Art. 4. prevede nulitatea convențiilor scrise în partea referitoare la dobânzile cari dapășesc limita maximă. De aici urmează, că dobânzile totuși plătite prin constrângere de împrejurări se pot cere înapoi ca plătite fără cauză, sau se pot reține de debitor din capital la plata acestuia. Totuși pentru a ușura aplicarea legii și a proveni controverse supărătoare ar fi de dorit să se adauge la aliniatul întâiu din acest articol un mic amendament: „și debitorul este în drept a cere restituirea în termenul prescripției civile”.

Art. 6. trebuie înlăturat Dobânzile se prescriu după codul civil după trei ani. Pentru-ce să creiăm un regim de favoare pentru camete într-o lege de combaterea cametelor, prelungind termenul de prescripție la 5 ani!? Dacă articolul nu se eliminează cu totul, trebuie modificat și termenul de prescripție al dobânzilor fixat în 3 (trei) ani!

Din sancțiunile penale inserate în proiect (art. 8—10) rezultă că guvernul vrea să combine legea penală a uzurei cu aceea de reglementară civilă.

Sub raportul scopului urmărit nu ar fi nimic de obiectat față de acest sistem. Dar din considerațiuni de doctrină nu e prea fericită această promiscuitate și ar fi mai consultă legiferarea în penal a uzurei, sancționându-se mult mai aspru exploatarea debitorului de către creditorul uzurar.

Sancționarea Shylock-ilor ține de domeniul penal și nu de cel civil.

Dacă autorul proiectului înțelege totuși să penalizeze în cuprinsul legii civile contra cametei și infracțiunea (delict sau crimă?) cămătăriei, trebuie să declare sancțiunea cu caracter de ordine publică și să admită urmărirea din oficiu și nu numai la cererea părții lezate! Ravagiile acestei grave plăgi sociale care este cămătăria sau uzura nu se pot preveni decât prin acțiunea colectivității, care se exercită prin acțiunea publică din oficiu. Creditorul cămătar totdeauna dispune de mijloace pentru a desarma pe debitor.

La art. 5 propunem ca plata anticipată a dobânzilor să nu poată avea loc decât pe trei luni, cum de altfel se și

practică la toate instituturile noastre financiare. — Termenul de 6 luni nu este justificat și este numai în favorul cămătarilor clandestini.

(Cluj)

Dr. Ioachim Tolciu.

Considerațiuni asupra anului 1930

Anul care s'a dus a fost bogat în evenimente supărătoare din punct de vedere economic. Când afirmăm acest lucru ne gândim în primul rând la agricultura noastră năpăstuită. Nu e vorba de recolta cantitativă, căci recolta am avut cu un randament excepțional de bun, ca și în anul 1929 dealtfel, e vorba de prețuri.

Da, prețurile!

Există în orice document, în orice afacere, în viața noastră însăși, un urcuș, căruta, fatal, îi urmează o pantă cu un sens tocmai contrar: scoborâșul. De atâta vreme de când se serie mereu despre criză. Toată lumea vorbește despre aceasta, ca și când nu ar fi un fenomen economic cu totul natural.

În timpul războiului și în primii ani de după războiu lumea se obișnuise cu prețuri fantastice, cari pentru cei cari nu voiau să mai judece și altfel, păreau că se vor urea mereu, datorită „vremurilor noi” inaugurate de „noule teorii” în felul celor ale consumului și producțiunii maxime. Pentru mulți aceste teorii păreau adevărate, multora le-a devenit crezul lor zilnic. Comercianții, industriașii, agricultorii chiar, au eșit din făgașul lor normal de traiu, începând o viață nouă, pe pictor mare, așa după cum îi împinteneau anii din timpul și de după războiu.

În timpul războiului au născut trebuințe extraordinare, cari trebuiau împlinite cu orice preț. Europa a importat din greu munițiuni, arme, alimente, mărfuri de o diversitate cameleonică, din cauză, că industria de toate categoriile nu mai putea produce nici cât era necesar pentru satisfacerea trebuințelor dinainte de războiu. Ori, cum am amintit și mai sus, aceste trebuințe au crescut în timpul flagelului mondial atât numericește cât și în intensitate la limite absolut necunoscute până atunci. Brațele de muncă în Europa noastră, brațele de muncă viguroase, acelea cari dădeau cel mai mare randament erau ocupate cu altceva: cu distrugerea lor proprie. Fatal, deci, a trebuit să sară într'ajutor alții, cari aveau posibilitatea și ocazia să înlocuască puterea de muncă plecată pe front. Aceștia au fost muncitorii de peste Ocean. Industria și agricultura din cele două Americi.

Acestea au realizat averi fabuloase. E lucru arhicunoscut doar, că mai bine de jumătate din întreg aurul pământului a fost acumulat în Statele Unite. La noi în Europa deasemenea, cei cari au rămas în „Hinterland“ au cules frumoase roade materiale de pe urma industriei și a agriculturii din timpul războiului.

Dar, în loc să pună banul deoparte, în loc să urmeze învățătura sănătoasă a școalei dinainte de războiu, în loc să facă economiile, pe cari fisec nu ne îngăduie să le mai realizăm astăzi nici în măsură mai restrânsă, ei au început să risipească banul, dovedindu-se cei mai buni aderenți ai noilor teorii, consumând din greu toată agoniseala.

De eri, de alaltăeri însă au început să se întoarne roata. Mersul vremii nu cunoaște pardon.

Oamenii își închipuiau, pe vremea când erau cu buzunarele pline, că vor fi în stare să dirijeze legile economice după bunul lor plac. Decât, aceste legi, ca și atâtea altele din alt domeniu, nu ne sunt date să le făurim noi după gust. Legile acestea există în natură de fapt și nouă ne este dat doar să le descoperim și să ne conformăm lor.

Cine este acela, care se poate mândri cu zămislirea legii cererii și a ofertei, între oameni? Această lege a fost turnată în litere de tipar de om, într'adevăr, dar existența ei nu a creiat-o putere omenească. Ea trăiește de când e lumea. Astfel stând lucrurile, zadarnic și inutil este să inventăm artificii, cu cari să ne mințim pe noi înșine, spunând că vom fi în stare să eludăm această lege. Consum și producție miximă! Da, a mers până la un loc, până când, paralele câștigate în vremea războiului s'au risipit, dar apoi, ce s'a mai ales din așa numita teorie?

Oare dacă agricultori, comercianți, industriași, s'ar fi conformat legii celei vechi, care cere dela fiecare strânse economii, s'ar mai fi dat ocazia la supraproducția fantastică de acum? Mă indoiesc foarte. Și actuala „criză“ am fi avut-o în primul an de după războiu, în proporții mult mai moderate!

Dar prea erau fascinătoare și comode noile învățături. Lumea le-a urmat lor așa dar, dând pinteți producției, care și așa a fost îndejuns de intensificată prin noile progrese tehnice și prin cererea imensă, care a dăinuit în timpul războiului.

Acum am început să coborâm. Panta e cu atât mai repede cu cât ne-am fost ureat, la timpul său, mai sus. Nu e mirare deci dacă unii (cam mulți mi-se pare), coboară ceva mai altfel decât le-ar fi plăcut să o facă.

În acest drum al calvarului economic însă mulți cad victimă fără să poarte vre-o vină.

Agricultorii noștri de după războiu, acei cari au preluat pământul dela latifundiarul dinaintea războiului, sunt fără doar și poate cei mai năpăstuiți. Aceștia, împrăprietăriți și apoi aproape complet părăsiți, neavând nici cunoștințe suficiente nici capital pentru înjghebarea unui inventar agricol, nefiind nici organizație între ei pentru a-și desface pe un preț potrivit marfa, au apucat un drum, pe care li l-a dictat după voie împrejurările.

Produsul agriculturii românești de după războiu nu poate fi asemănat cu acel al agriculturii dinainte de războiu. Calitativ, cerealele românești de astăzi, sunt mult mai slabe. O mustră despre calitățile ce le avem în această privință, e greu să prezentăm pe piața mondială. Am semănat fiecare ce am avut, n'am avut grija să scoatem o marfă uniformă și bună. Abia în ultimii doi ani dacă s'a făcut ceva în această direcție,

Desfacerea cerealelor a fost lăsată la voia întâmplării. Țăranul nu cunoaște o organizație care să îi permită o vânzare pe prețuri potrivite. Își vinde cerealele pe cursuri mult inferioare cursurilor pieței, fiindcă e nevoit să facă așa. Cine îl informează pe el de cursul cotat în cutare zi pe cutare piață. Cine îi dă sfatul și posibilitatea materială să reziste câțva timp după recoltă, pentru ca să nu-și arunce pe prețuri de nimic roadele unei munci de un an?

Iată și producția agricolă din anul trecut comparativ cu cea din anul 1929.

Suprafețe cultivate în 1929	Suprafețe cultivate în 1930
Grâu 2,7 mil. hectare	Grâu 3,0 mil. hectare
Orz 2 „ „	Orz 1,9 „ „
Secară 309.000 hectare	Secară 391.000 „
Ovăș 1,2 mil. „	Ovăș 1 milion „
Porumb 4,8 mil. „	Porumb 4,4 mil. „

Producția	
în 1929	în 1930
Grâu 2,7 milioane chintale	Grâu 35,5 milioane chintale
Orz 27,3 „ „	Orz 23,7 „ „
Secară 3,3 „ „	Secară 4,6 „ „
Ovăș 13,5 „ „	Ovăș 11,5 „ „
Porumb 63,8 „ „	Porumb 39,4 „ „

După câte vedem producția anului 1930 e foarte îmbucurătoare. Nu tot astfel stăm și cu prețurile, căci iată ce ne arată statistica exportului.

Exportul pe primele nouă luni în 1929 a fost:	Exportul pe primele nouă luni în 1930 a fost:
5.532 tone grâu în valoare de 44 milioane Lei;	214.000 tone grâu în valoare de 1031 milioane Lei;
67.000 tone porumb în valoare de 494 milioane Lei;	944.000 tone porumb în valoare de 3314 milioane Lei;
459.000 tone orz în valoare de 2450 milioane Lei;	839.000 tone orz în valoare de 2223 milioane Lei;
9.000 tone ovăș în valoare de 39 milioane Lei;	61.500 tone ovăș în valoare de 160 milioane Lei.

(Va urma.)

Cauzele crizei economice mondiale.

Criza economică atât de greu și de atâta vreme resimțită la noi în țară, nu este o criză locală, cum se accentuează uneori din părți interesate, cari vreau să făurească, în luptele noastre politice interne, arme în contra adversarilor, punând toată vina în sarcina acestora.

Criza economică este generală, mondială și în creștere. Depresiunea a cuprins, în ultimul timp, și țări, până acum neafinse ori numai în parte atinse de ea.

„Criza economică mondială a dovedit interdependența diferitelor țări în organizarea economică modernă și necesitatea urgentă a unei anchete generale asupra cauzelor și efectelor crizei. Mai departe: necesitatea unei colaborări generale pentru ameliorarea și delăturarea crizei, păgubitoare pentru toți — a constatat Consiliul Camerei de Comerț Internaționale în o ședință a sa ținută nu de mult.

Dintre cauzele generale și simptomele depresiunii actuale Camera de Comerț Internațională menționează următoarele:

a) creșterea generală a capacității de producție care momentan depășește creșterea populației și capacitatea de consumație;

b) în urma unei îndelungi perioade de scădere în cursurile mondiale ale mărfurilor, o scădere subită și excesivă a prețurilor, în special pentru materiile prime și produsele alimentare — scădere nu numai prea rapidă dar și prea mare pentru a permite o adaptare a cheltuelilor de producție — și care a provocat un dezechilibru între prețurile de detaliu și cele de engros. Întârzierea în lichidarea stocurilor împiedecă reluarea prețurilor, actualmente foarte scăzute;

c) criza agricolă mondială;

d) șomajul fără precedent de care suferă industria;

e) Neliniștea prelungită cauzată de nesiguranța politică;

f) închiderea parțială sau totală a unora dintre cele mai importante piețe mondiale;

g) începuta reacordare a economiilor naționale cu situația economică internațională, din cauza bazelor diferite pentru stabilizarea monetară;

h) piedecile în afaceri și în plasamente, impuse în numeroase cazuri de o diferență neobișnuită între dobânda pe termen lung și cea pe termen scurt;

i) scăderea serioasă a prețurilor și a valorii banului care a redus și mai mult capacitatea de

cumpărare a unei treimi din populația lumii în țări;

j) faptul că Rusia sovietică aruncă pe piețele mondiale mari cantități de cereale, de materii prime și de produse semi-fabricate, pe prețuri sub cele normale;

k) sarcina grea, în multe țări, a impozitelor naționale, percepute pentru a se face față datorriilor naționale și internaționale;

l) intervențiile excesive ale Statului în domeniul întreprinderilor private, cari dăunează și chiar în unele cazuri, împiedecă efectiv, acumularea necesară de capitaluri particulare și de investiții în întreprinderile particulare.

Toate aceste fapte creiază în lumea finanțelor Statului și în lumea de afaceri o oarecare teamă și o nesiguranță care împiedecă revenirea imediată la condițiunile normale.

Ameliorarea situației economice mondiale incumbă în primul rând oamenilor de afaceri și finanțarilor. Această depresiune ca și alte depresiuni economice trecute, este temporară, deși de proporții mai generale.

Experiența a dovedit că fiecare criză a fost urmată de o reluare a cursului normal al afacerilor și de un progres al bunei stări a popoarelor, grație muncii perseverente, economiei, răbdării, curajului și revenirii încrederii în stabilitatea afacerilor.

Consiliul recomandă în consecință fiecăruia dintre membrii săi din orice țară și de orice situație ar fi, să nu se lase cuprins nici de teamă, nici de pesimism și să lucreze pentru menținerea păcii colaborând activ cu curaj și perseverență la îndreptarea rapidă a mecanismului economic, pentru a se putea grăbi astfel revenirea la condițiile normale“.

*

Sfârșind Camera de comerț Internațională, își propune să întreprindă o anchetă aprofundată pentru a determina cauzele și efectele situației economice actuale și să revină afacerile printr'o coordonare a eforturilor naționale.

Bursa de efecte din București în 1930.

Anul 1930 prezintă un bilanț dezastruos atât pentru cursurile valorilor deci deținătorii de acțiuni, cât și pentru instituțiunile și persoanele a căror ocupațiune principală este negocierea și executarea ordinelor de bursă.

Comparând cursurile dela început de an cu cele dela finea anului constatăm la rente de stat că aproape toate sau menținut la acelaș nivel, afar de renta impropriu-tării, care a scăzut spre finea anului cu 8 puncte. Cauza principală a neobișnuitei scăderi este, că în timpul din urmă

s'au emis cantități mari, în bună parte aruncate pe piață, că la „Băncare“ scăderile sunt de cea 20—30% la băncile de primul rang, cele slabe înregistrând scăderi mai mari chiar de 50% că Asigurările, Societățile industriale, de construcții s'au menținut la nivelul băncilor bune înregistrând 25—40% scăderi, că Petroliferele toate au înregistrat scăderi de 60—70%.

Din toate hârtiile numai „Tramvaele“ și „Mica“ au avut fericirea să fie menținute chiar peste nivelul de anul trecut.

Din cele de mai sus reiese, că formarea acestor cursuri în primul rând a fost influențată de procentul de rentabilitate, în al doilea rând apoi de ușurința negocierii hârtiei și în fine de soliditatea fondului întreprinderilor.

Puținii bani dispuși să se plaseze în valori mobiliare, caută numai valori de frunte rentabile, absolut sigure și ușor realizabile. În felul acesta multe valori de a doua mână, dar simpatice au suferit scăderi simțitoare, iar o seamă de valori, cari pe vremuri își aveau clientela lor destul de apreciabilă, se mai cotează mai mult ca amintire.

Tendința bursei aproape pe întreg anul a a fost de sus în jos. O singură încercare de „hausse“ am avut în luna August, fără ca aceasta să aibe concursul marilor bănci. Urcările promițătoare la prețurile cerealelor și întrucâtva și la petrolifere a dat curaj profesioniștilor și clienților din intimitatea bursei, să se aprovizioneze cu mărfuri provocând astfel urcări generale de cursuri, la unele hârtii de mai bine de 50%. Inceputul dumpingului rusesc, apoi scăderea din nou a prețurilor la cereale a năruit toate aceste combinațiuni.

Actualmente ocupațiunea de bursier nu mai asigură nici un câștig. Din numărul mare de clienți bănoși de pe vremuri se mai mențin ca profesioniști abia ure-o câțiva. Cu toate că intrarea cu 20 Lei este admisă, zilnic abia se dau 10—15 bilete de intrare, și acelea mai mult la curioși.

Dintre acreditatii oficiali mai mult au suferit Agenții oficiali. Cu ocaziunea reducerii numărului lor prin noua lege dela 18 la 12 se vorbea de nedreptățirea celor scoși afară. De atunci vremurile grele le-a mai rărit rândurile prin 4 demisi, rămânând astfel numărul lor la 8 față de posibilitățile reduse de câștig, pretențiile poate cam exagerate ale noiei legi de a se depune 1 milion Lei cautiune și de a garanta solidar pentru gestiunile colegilor, ocupațiunea de agent de bursă nu mai surăde nimănuia. Și-a avut și breasla aceasta timpuri de glorie, când locul lui Popescu Racova s'a cedat contra 800.000 Lei și rentă lunară, iar cel al lui Maxim 900.000 și despăgubiri.

Remizierii oficiali, deși natura ocupațiunii lor de a informa băncile și clienții direcți asupra noutăților din bursă, de a crea la caz de nevoie cumpărători vărându-i în marfă, sau de a desbăra de marfă pe deținători, le dă un rol destul de important în târgul de efecte, în fața oficialității bursei fiind, slujbă jidovească nu se prea bucură de multă sollicitudine. Ei însă ca orice „jidovi buni“ se pleacă în fața autorităților și își

văd de treabă, ca atât ei cât și clienții să fie mulțumiți cu transacțiile executate. De multe ori spre a satisface chiar numai interesele sau dispozițiunile clienților lor, trebuie să se abată dela ordonanțele oficiale ale bursei.

Astfel în decursul anului trecut comitetul bursei în mai multe rânduri a trebuit să intervină la membrii bursei și bănci să nu mai facă afaceri, decât prin intermediul bursei.

Cum întregul diferend se resumă la taxa de curtaj, din care poate că clientul vrea să ciupească ceva sau chiar să nu o plătească de loc, sau clientul vrea să o dea cutărui agent și nu cutărui, cam greu este de priceput care-i interesul bursei ca felul de lichidare a curtajului să cauzeze restricțiuni în lege, cari nu pot fi aplicate în praxă.

Dar neajunsurile acestea teoretice nu ar fi prea mari pentru remizieri, dacă ar fi treabă în bursă. Întreg anul trecut a fost complect lipsit de transacțiuni. În afar de ureo câțiva susținuși de marile bănci majoritatea nu-și poate agonisi existență.

Cu toate acestea numărul lor se menține intact, neavând nici în altă parte posibilități mai bune de câștig.

În fine mai trebuie să amintesc că anul trecut deodată cu prăbușirea cursurilor pe lângă mulțimea mijlocie și mică s'au prăbușit ureo 5 capitaliști, deținători încăpăținați a zeci de mii de acțiuni pierzând zeci de milioane.

Un pronostic pentru viitor este grea afacere, fără cumpărături importante din străinătate, fără concursul marilor bănci nu se pot imagina urcări generale. Urcări parțiale am avut ici-colea: Mica, STB. Banca Rom., Steaua, Buhuși. Acestea nu pot avea durată și deci nici importanță momentan din partea marilor bănci, nu auzi decât deprimare și executii forțate.

Și acum câteva considerațiuni generale asupra stadiului lucrărilor de aplicare a noiei legi a burselor.

Prin noua lege se promitea o îmbunătățire a situației prin introducerea operațiunilor pe termen.

Apoi îmbunătățiri de ordin tehnic cu privire la negociere, lichidare și o mai mare siguranță în tranșarea operațiunilor.

Din toate cele de sus, s'a realizat din punct de vedere practic numai mărirea garanțiilor dela Lei 50.000 efecte la Lei 330.000 numerar. Ineasarea resturilor din garanții până la un milion Lei nu s'a putut realiza, se zice din cauza crizei ce bântue.

Restul lucrărilor este în studiu. Nu se poate afirma, că Comitetul bursei nu lucrează cu râvnă la soluționarea problemelor, dar nici nu se poate preciza, că în starea în care ne aflăm noi, cum ar putea pune lucrurile la punct.

Cu un pic de mai mult curaj ar trebui înfăptuită cea mai importantă problemă de ordin practic: târgul pe termen. Dacă altfel nu, ar trebui făcută introducerea, cu titlu de încercare.

Celelalte probleme: negocierea, cotarea cursurilor și lichidarea în spiritul noiei legi cam greu se vor putea realiza.

Noua lege dă întreaga operațiune a negocierii, coterii cursurilor și lichidării pe mâna agenților oficiali.

Aceștia cu toate că sunt ofițeri publici cu jurământ, în realitate se svârcolesc după o pâne și mai au în jurul lor ca tovarăși sau sfătuitori specialiști rafinați.

Oricâte îngrădiri le-ar asigura legea, ei nu vor putea să predomine sau să servească prompt elementele vii cari constituiesc târgul.

Clienții bursei cu fel de fel de interese și combinații, valorile cotate toate lucruri vii, unele pline de fantezie, și remizierii cari dețin în mâinile lor majoritatea ordinelor de executat și dispozițiunile confidentiale ale clienților, cum trebuie ordinez executate.

Până nu se va căuta, ca să se armonizeze dispozițiunile legii cu rostul sau mai bine zis rolul elementelor de mai sus în bursă, vom avea în continuu negocieri lăaturalnice, cote de cursuri cari în foarte multe cazuri păcălesc pe cei ce le dau crezare și muncă neproductivă din partea autorităților.

București.

Remizier.

CRONICA.

Cătră on. abonați. Adresăm tuturor abonaților și sprijinitorilor de pân' acum ai revistei noastre rugămintea să binevoiască a-și înnoi abonamentul pe 1931, iar cefitorilor, cari încă n'ar fi abonați, să între în șirul abonaților noștri, dând sprijinul material indispensabil acestui organ de publicitate financiar-economic.

On. noastre institute de bani etc. le rugăm să se folosească de coloanele revistei noastre pentru publicarea anunșurilor lor oficiale: bilanș anual, convocarea adunării generale, concurse etc.

Manuserisele publicațiunilor menite să apară ca inserțiuni rugăm a le expedia astfel, ca să ajungă aici, după posibilitate, cel puțin cu 3 zile înainte de ziua expediției regulate a revistei, care este ziua de Sâmbătă.

Abonamentele restante etc. rugăm a le achita.

Preșul abonamentului este: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—, pentru particulari Lei 400—, pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—, pe an. În străinătate Lei 800.

Taxa inserțiunilor Lei 6 de fiecare

umele designate pentru abonamente inserțiuni se vor asigura la Banca

„Albina“, Sibiu, în favorul contului „Revistei Economice“.

Redacțiunea și Administrațiunea se află în Sibiu Strada Bayer Nr. 1—3.

† **Vintilă I. C. Brătianu.** După încheierea numărului trecut am aflat trista știre despre moartea neașteptată și prea timpurie a marelui român și patriot care a fost Vintilă Brătianu, — fost ministru de finanțe și în ultima guvernare liberală după moartea ilustrului său frate, președintele consiliului de miniștri.

Toată lumea, partidele politice fără deosebire, presa în unanimitate au apreciat virtuțile de om, cetățean și român, precum și meritele indiscutabile a financiarului, Vintilă Brătianu, arătând toți pierderea mare prin dispariția lui prea de timpurie pentru viața noastră politică și economică.

Noi nu putem decât să ne asociem la regretetele unanime, dorindu-i să odihnească în pace.

* **Director executiv juridic la banca „Albina“, Sibiu.** Consiliul de administrație a băncii „Albina“ în ședința sa plenară dela finele a. tr., a numit *director executiv juridic* al institutului pe dl *Dr. Mihai Velicin*, avocatul-șef al Contenciosului Centralei acestui institut și redactorul revistei noastre. Sincere felicitări!

* **Ziarul „Argus“, București,** cunoscutul organ zilnic al comerțului, industriei și finanței, a implinit 20 de ani de existență, din care prilej a editat, în preajma Crăciunului, un număr festiv, foarte bogat și variat.

Timp de două decenii ziarul „Argus“ a fost un informator conștient și obiectiv al publicului și un lămuritor competent a complexelor probleme de ordin economic și financiar, ce au preocupat și agitat, mai ales în ultimii 15 ani, opinia publică a patriei noastre.

Având între colaboratorii săi pe cei mai distinși economiști ai țării: C. Garoflid, M. Manoiilescu, G. Trancu-lași, D. Madgearu, Dr. Ernest Ene, Casasovici, Cesar Popescu, Victor Slăvescu, Ioan Răducanu, I. C. Atanasiu, A. Basilescu, C. Băicoianu, Emil Brancoviciu și alții păstrându-și, toată vremea, competența, nota de obiectivitate și de imparțialitate, cu care a pornit la drum, „Argus“ a devenit cel mai răspândit, citit și apreciat organ de specialitate economică și financiară a țării.

Aceasta o dovedesc numeroasele adrese de felicitare, ce a primit „Argus“ din prilejul aniversării sale, dela aproape toți oamenii proeminenți ai vieții noastre economice și financiare.

Ne alăturăm și noi acestor manifestații a înaltei considerațiuni de care se bucură confratele nostru mai tânăr și-l urăm și pentru viitor aceiași isbândă și rodnică activitate.

* **Taxa scontului în New-York.** Federal Reserve Bank din New York a redus, înainte de sărbătorile Crăciunului taxa scontului cu $\frac{1}{2}\%$ la 2% . Taxa de $2\frac{1}{2}\%$ a fost în vigoare de jumătate an.